

„Kvůli mrtvým mladým sportovcům jsem brečela.“ Zdravotníky deptá zbytečná vlna

[Vojtěch Gibiš](#) 14.12.2021

Reportáž TS ze série Do posledního dechu popisuje boj o životy neočkovaných covidových pacientů ve vsetínské nemocnici.

I v téhle malé nemocnici, kterou poslední covidová vlna zasáhla úplně nejhůř, je to stejné jako jinde. O život bojují ve Vsetíně především neočkovaní lidé. A zdravotníci jsou frustrovaní ze zbytečné vlny.

Vsetín. S osmačtyřiceti procenty druhý nejméně proočkovaný okres v celém Česku. Sousední Zlín je na tom o osm procent lépe. Jen Jeseník je na tom ještě o procento hůře než „valašský“ okres.

Malá proočkovanost je i jedním z důvodů zaplněnosti jednotky intenzivní péče a anesteziologicko-resuscitačního oddělení. „Měli jsme v intenzivní péči od poloviny září, tedy od chvíle, kdy tahle vlna víc běží, čtyřiasedmdesát lidí. Z nich bylo čtrnáct lidí očkovaných. Což vychází, že osmdesát procent v intenzivní medicíně jsou neočkovaní lidé,“ vypočítává primář ARO vsetínské nemocnice Marek Proksa v reportážní sérii TS Do posledního dechu.

Zasáhlo mě to, říká Valerie, zdravotní sestra. Nejvíc, když umírají mladí lidé. To bylo pro mne nejhorší. Předtím jsem na smrt byla zvyklá, ale byli to nemocní nebo staří lidé. Tohle ale byli fakt zdraví a mladí lidi. Sportovci. Kolikrát jsem chodila domů a brečela jsem.

Ze čtrnácti očkovaných na JIP nebo ARO mělo deset nárok na třetí dávku, ale už si ji nestihli dát. Na svém oddělení měl primář Proksa jen tři tvrdé antivaxery. A kdo jsou ten zbytek? „Buď za ně rozhodla rodina a nebo poměrně často – teď budu střílet do vlastních řad – se setkávám s tím, že jim to poradil praktický lékař, ambulantní specialista nebo onkolog. Častý důvod je: Vy jste nemocný, to si radši nedávejte,“ kroutí Proksa hlavou.

V prosinci tak denně umírá průměrně 110 lidí na covid-19. Mnoho z nich zbytečně. A zdravotníci se kvůli tomu potýkají s emocemi či nočními můrami.

„Oproti loňsku nebo jaru je pacientů asi víc. Jsou neočkovaní, možná i zbytečně, prostě se asi zasekli. Při minulých vlnách neměli lidé šanci se chránit. Teď tu šanci mají. Na našem oddělení ARO tu šanci se chránit využili jen dva pacienti, ostatní ji nevyužili. A naprosto zbytečně tu skončili a někteří, jak všichni víme, naprosto zbytečně umřeli,“ přidává se zdravotní bratr Radek.

Na ARO se umírá běžně. Během pandemie je to ale ještě mnohem častěji. I to je pro lékaře a sestry těžké. „Deptá nás ta monotónnost, je to stále to samé. A sestry nejsou hloupé, ony vidí, že ze čtyřiceti padesáti procent ležících pacientů je to snažení k ničemu,“ říká primář ARO.

Právě takový poměr lidí umírá na covid na umělém plicním ventilátoru přes veškerou snahu lékařů. I Marek Proksa má stále v hlavě některé tragické osudy svých pacientů. „Mladé ženy, sestřenice, které zemřely obě dvě. Pak jedna rodina. Manželka zemřela. Pán zemřel. Dcera jediná to přečkala,“ říká pomalým hlasem, když vzpomíná ve své kanceláři.

Moravu tak v posledních týdnech zasáhla zbytečná a nečekaná vlna hospitalizovaných a mrtvých. „Mysleli jsme, že to budou jednotlivci. Že budeme mít jednoho dva pacienty na ARO boxech. Ne, že bude celé oddělení covidové. To jsme nečekali. To nečekal opravdu nikdo,“ dodává zdravotní sestra Eva.

„Je to až strašidelné.“ Virus ovlivňuje mozek a člověk necítí, že se dusí

I tady zblízka viděli, že covid-19 kromě jiného ovlivňuje mozek. Pacienti mají obvykle tzv. šťastnou hypoxii. To znamená, že mají nedostatek kyslíku v krvi, ale na rozdíl od jiných nemocí to nevnímají. Sundávají si kyslíkovou masku, protože si myslí, že ji nepotřebují. Jenže to je jen zdání. „Happy hypoxia byl extrém, který jsme několikrát zažili. Ti pacienti byli schopní si objednat McDonald's z jednotky intenzivní péče, i když měli masku na neinvazivní ventilaci. Neměli vůbec náhled na to, že když si ji sundají, tak se dusí. Že jim padají saturace okysličené krve pod 70 a jsou modří,“ vzpomíná pro TS neurolog Dr. Slovák.

Jednou z dosud málo detailně prostudovaných věcí o covidu je i to, proč přesně pacienti mají šťastnou hypoxii. Teorií je, že koronavirus napadá chemoreceptory v oblasti krku. „Ty jsou právě citlivé na pokles plynů v krvi. Nehledě na to, že klesá rapidně množství kyslíku v krvi, tak tyhle receptory nevarují toho člověka – jeho mozek - k tomu, aby se choval nějakým způsobem obranně. Aby začal více dýchat, minimalizoval svoji aktivitu. Vzhledem k tomu, že virus velmi chytře odpojí ten chemoreceptor, tak tam tohle obranné chování není.“

Skoro to vypadá, jako by virus mozek své oběti chytře manipuloval. S tím souhlasí i neurolog Matěj Slovák. „Je to až strašidelné. Ale zdá se, že to viru evoluce vnukla jako velmi dobrou myšlenku.“

I kvůli tomu ale tady ve Všeobecné fakultní nemocnici někteří lidé skončili špatně. Také na oddělení doktora Slováka měli pacienti ve věku kolem 40 let, kteří covid nepřežili.

Statistika však hovoří jasně. Zhruba polovina lidí na ventilátoru umírá. A někteří zbytečně.

Lék si objednal přes internet

Takový je i případ jednoho z pacientů primáře Proksy. „Přivezli ho záchrankou na interní oddělení, pak standardní covidové oddělení, kyslík, kyslík o vysokém průtoku, jednotka intenzivní péče, ARO. Pacient doma užíval ivermektin, skončil nakonec tady na umělé plicní ventilaci.“

Neočkovaný šedesátník si antiparazitikum, které Evropská agentura pro léčivé přípravky k léčbě covidu bez lékařského dohledu nedoporučuje, zakoupil přes internet.

„Přitom kdyby kontaktoval praktického lékaře a chtěl, měl nárok na monoklonální protilátky. Ta indikace tam byla. Kdyby místo ivermektinu zkusil je, myslím, že by byl průběh jiný. V nemocnici skončil pozdě a s tak těžkým plicním postižením, že už ho ani na ECMO nevzali. A pak prostě zemřel,“ krčí Proksa rameny ve své kanceláři.

„Člověk se tomu jen podiví. Objednat si nějaký lék z e-shopu a dát to do sebe? To je naprostá hloupost,“ přidává se zdravotní bratr Radek.

Primář Marek Proksa tak lidem vzkazuje, ať zapomenou na dezinformátory propagované „záračné léky“ a nechají se raději očkovat. Statistika hovoří jasně. Zhruba polovina lidí na plicním ventilátoru umírá. A někteří zbytečně, jen proto, že poslouchali hloupostem a vlastně i ničemnostem těch, kteří minimálně neumí nebo nechtějí dohledat skutečně odborné informace a podleli podobně postiženým dezinformátorům.